

Question 14, 20 Questions about Shoah Literature.

Transl. Ilan Pillemer

May 15, 2021

Translation Exercise week 2

14. What do we know about the works of Ka-Tzetnik and his novel "Salamandra"?

Up until the Eichman Trial in Yisrael, no-one knew who he was, just that he was the author which wrote under the name "Ka-Tzetnik"¹ together with an Auschwitz number, and, up until today still his Yiddish novel "Salamandra" has not been published. There is a chance that a German translation of the novel will be published even before someone² will get up off their laurels and publish the Yiddish original in Yisrael.

The enigma of "Ka-Tzetnik" remains, for the time being, a riddle; and despite attempts that have been made in the previous years to learn about him - the whens and the whats, the world knows very little about him. It appears to be, that his novel "Salamandra" about the Holocaust, was the first complete

14. וואס ווייסן מיר וועגען די שריפטן פֿון ק. צעטניק און זײַן ראָמאַן "סאַלאַמאַנדראַ"?

ביז דעם אייכמאַן-משפט אין ישראל, האָט קיינער נישט געוואוסט ווער איז ער, אָט דער מחבר וואָס שרייבט זיך אונטער מיטן נאָמען קאַצעטניק צוזאַמען מיט אַן אויסווייז-נומער, און ביז היינט איז נאָך זײַן ייִדישער ראָמאַן "סאַלאַמאַנדער" נישט אָפּגעדרוקט געוואָרן. עס איז דאָ אַ סכּרה אַז אַ דײַטשע איבערזעצונג פֿון ראָמאַן וועט דערשיינען נאָך איידער עמעצער וועט זיך פֿעדערן און אָפּדרוקן דעם אָריגינאַל אין ישראל.

די עניגמאַ "קאַצעטניק", בלייבט דערווייל אַ רעטעניש, און אַפילו ווען מיט יאָרן צוריק זענען געמאַכט געוואָרען פּרוּוון זיך דערוויסן וועגן אים, ווען און וואָס - ווייס די וועלט וועגן אים זייער ווייניק. ווי עס זעט אויס, איז זײַן ראָמאַן סאַלאַמאַנדער וועגן אומקום, געווען די ערשטע פֿולע פּראָזע-שפּונג געשריבן פֿון אַ געראַנטעוועטן שרייבער, וועלכער איז אויך פֿאַר דער מלחמה געווען

¹"Ka-Tzetnik" is a word used to describe someone incarcerated in a concentration camp. So his pseudonym under which he published all his works post Shoah, was simply "a concentration camp prisoner"

²probably he is referring to whomever bought the Yiddish manuscript when it went up for auction in 2010. <https://il.bidspirit.com/ui/lotPage/source/search/auction/7018/lot/146972/lot?lang=en>

- work of prose written by a successful-to-be writer, whom was also before the war a Yiddish writer. Born on the 16th May 1909 in the village of Stabrów near Sosnowiec - as Yehiel Feiner - he was already before the war a Yiddish writer, a delegate for the youth efforts in "Agudat-Yisrael" in Poland, and a teacher of Hebrew and Tanach. His novel "Salamander" published at the end of 1946 in Yisrael in a Hebrew translation - described for the first time to the free world a general picture of the Holocaust period, based on Katzetnik's authentic life experiences in the ghetto and in four camps - Auschwitz included.
- As a talmid-chacham and a previous yeshiva-bocher of Rav Shapira's Yeshiva in Lublin, Jewish sources from the Gemara were weaved into his novel. For example, the name of the novel: "Salamander"^{3 4 5} alludes to that Ka-Tzetnik was tested in the fire of the crematorium in Auschwitz - and emerged living. Concerning him and his novel, this book has been published in Hebrew "Salamandra - Myth and History in Katzenik's Writings", Jerusalem, Carmel Publishing House, 2009
- א' יידישער שרייבער. געבוירן דעם 16טן מיי 1909 אין דעם דארף סטאברווי לעבן סאסנאוויק - ווי יחיאל פיינער - איז ער שוין פאר דער מלחמה געווען א יידישער שרייבער, א פארשטייער פון די יונגע כוחות אין "אגודת-ישראל" אין פוילן און א לערער פון העברעיש און תנ"ך. זיין ראָמאַן "סאלאַמאַנדער" געדרוקט סוף 1946 אין ישראל אין אַ העברעישער איבערלעבונגען - באַשרייבט צום ערשטן מאל פאַר דער פרייער וועלט אַן אַלגעמיינ בילד פון דער אומקום-תקופה, באַזירט אויף קאַצעטניקס אויטענטישע איבערלעבונגען אין געטאָ און אין פיר לאַגערן - אוישוויץ אַריינגערעכנט.
- ווי א תלמיד-חכם און א געוועזענער ישיבה-בכור פון הרב שאפיראס ישיבה אין לובלין, ווערן יידישע מקורות פון דער גמרא אריינגעפלאכטן אין זיין ראָמאַן. למשל, דער נאָמען פון ראָמאַן: "סאלאַמאַנדער" איז מרמז אויף דעם אַז קאַצעטניק איז געפרוועט אין פיייער פון די קרעמאַטאָריעס אין אוישוויץ - און איז ארויס אַ לעבעדיקער. וועגן אים און זיין ראָמאַן, איז דערשינען אויף העברעיש דאָס בוך סאַלאַמאַנדער - מיתוס והיסטוריה בכתבי ק.צעטניק, ירושלים, מפעל דב סדן והוצאת כרמל, 2009

³Sanhedrin 63b - On this page of Gemara the talmudic voices discuss how a child is saved from being burnt alive as a sacrifice because his mother smeared him with the blood of a Salamandra

⁴Midrash Tanchumah - In this midrash when discussing Parashat veYeshav, the midrash discusses how a Salamandra is born and lives in fire, and that if you cover your body with its blood you become impervious to the flames

⁵Hagiga 27a - Here a talmud-chacham is said to be impervious to fire as just like a Salamandra's blood protects the body from the fire, all the more so are those that cover themselves with the words of the divine.